

INHOUD

Voorwoord	V
Hoofdstuk 1 Conceptueel kader en onderzoeksproces	1
1. Situering van het onderzoek	1
2. Het concept integratie	1
2.1. Essentially contested	1
2.2. Dimensies en subdimensies	2
2.3. Synthese	4
3. Het concept sociale cohesie	7
3.1. Uiteenlopende invullingen	7
3.2. Sociale cohesie en integratie	9
4. Onderzoekstraditie	11
5. Focus van de Survey Integratie	14
6. Onderzoekspopulatie	16
7. Steekproef	17
8. Vragenlijst	19
9. Veldwerk	20
10. Databestand	23
11. Besluit	26
Hoofdstuk 2 Sociaal kapitaal	29
1. Inleiding	29
2. Theoretisch kader	29
3. Contact met buren	32
3.1. Vergelijking van etnisch-culturele groepen	32
3.2. Determinanten bridging sociaal kapitaal van allochtonen	35
4. Lidmaatschap van verenigingen	39
4.1. Vaststellingen uit de literatuur en hypothesen	39
4.2. Vergelijking van etnisch-culturele groepen	43
4.3. Verschillen binnen groepen	45
5. Besluit	46
Hoofdstuk 3 Waardeoriëntaties	47
1. Inleiding	47
2. Sociaaleconomische en culturele opiniëdimensie	47
2.1. Theoretisch kader	47
2.2. Vergelijking van etnisch-culturele groepen	48

2.2.1. Hypothesen	48
2.2.2. Operationalisering	50
2.2.3. Resultaten	51
2.3. Determinanten sociaaleconomische opiniedimensie	55
2.3.1. Hypothesen	55
2.3.2. Resultaten	58
2.4. Determinanten culturele opiniedimensie	61
2.4.1. Hypothesen	61
2.4.2. Resultaten	64
3. Houding t.a.v. man-vrouwrollen	68
3.1. Theoretisch kader	68
3.2. Vergelijking van etnisch-culturele groepen	70
3.2.1. Hypothesen	70
3.2.2. Operationalisering	71
3.2.3. Resultaten	72
3.3. Determinanten van de houding t.a.v. man-vrouwrollen	73
3.3.1. Hypothesen	73
3.3.2. Resultaten	76
4. Andere waardeoriëntaties	76
5. Besluit	78
Hoofdstuk 4 Wederzijdse beeldvorming	81
1. Inleiding	81
2. Beeldvorming in de drie etnisch-culturele groepen	81
2.1. Literatuur en hypothesen	81
2.2. Operationalisering	83
2.3. Resultaten: beeldvorming in de autochtone gemeenschap	84
2.4. Resultaten: beeldvorming in de allochtone gemeenschappen	86
3. De beeldvorming verklaard	89
3.1. De beeldvorming in de autochtone gemeenschap	89
3.1.1. Theorieën en hypothesen	89
3.1.2. Toetsing van hypothesen	91
3.2. De beeldvorming in de allochtone gemeenschappen	98
3.2.1. Theorieën en hypothesen	98
3.2.2. Toetsing van hypothesen	104
4. Besluit	108
Hoofdstuk 5 Discriminatiegevoelens	111
1. Inleiding	111
2. Discriminatiegevoelens van allochtonen en autochtonen	112

2.1. Hypothesen	112
2.2. Resultaten: persoonlijke discriminatie-ervaringen	113
2.3. Resultaten: gevoelens van collectieve discriminatie	117
3. Determinanten van discriminatiegevoelens	124
3.1. Hypothesen en operationalisering	124
3.2. Resultaten	132
4. Besluit	134
Hoofdstuk 6 Vertrouwen in de overheid	137
1. Inleiding	137
2. Vergelijking van etnisch-culturele groepen	138
2.1. Vaststellingen uit de literatuur	138
2.2. Resultaten	143
3. Integratie en politiek vertrouwen	149
3.1. Theoretische kaders	149
3.2. Operationalisering en hypothesen	150
3.2.1. Achtergrondkenmerken	150
3.2.2. Testvariabelen	154
3.3. Resultaten	157
4. Besluit	161
Conclusies en aanbevelingen	165
Dankwoord	173
Bijlagen	175
Bijlage 1: Weegcoëfficiënten	175
Bijlage 2: Stellingen voor het meten van sociaaleconomische en culturele waardeoriëntaties	177
Bijlage 3: Stellingen voor het meten van de houding t.a.v. man-vrouwrollen	178
Bibliografie	179

LIJST MET FIGUREN EN TABELLEN

Figuur 1: Het concept 'integratie'	5
Figuur 2: Sociale cohesie en integratie	10
Figuur 3: Verloop van het veldwerk	22
Tabel 1: Aantal bruikbare enquêtes per stad en etnisch-culturele groep	23
Tabel 2: Frequentie waarmee allochtonen een babbeltje doen met autochtone burens	33
Tabel 3: Frequentie waarmee allochtonen een babbeltje doen met burens uit de eigen gemeenschap	33
Tabel 4: Frequentie waarmee autochtonen een babbeltje doen met burens van Marokkaanse en Turkse afkomst	34
Tabel 5: Frequentie waarmee autochtonen een babbeltje doen met autochtone burens	35
Tabel 6: Determinanten bridging sociaal kapitaal van allochtonen (contact met autochtone burens)	38
Tabel 7: Lid van één of meerdere verenigingen of clubs	43
Tabel 8: Lidmaatschap vereniging(en) of club(s) met minstens de helft leden van een andere etnisch-culturele afkomst	43
Tabel 9: Lidmaatschap vereniging(en) of club(s) van de eigen gemeenschap	44
Tabel 10: Lid van één of meerdere verenigingen of clubs per geslacht, leeftijdscategorie en stad (allochtonen)	45
Tabel 11: Factoranalyse sociaaleconomische opiniedimensie en culturele subdimensies	51
Tabel 12: Sociaaleconomische opiniedimensie en culturele subdimensies	54
Tabel 13: Determinanten sociaaleconomische opiniedimensie (schaal van 'progressief' tot 'conservatief')	60
Tabel 14: Determinanten ethische opiniedimensie (schaal van 'progressief' tot 'conservatief')	66
Tabel 15: Determinanten opinie over vrije meningsuiting (schaal van 'progressief' tot 'conservatief')	67
Tabel 16: Factoranalyse houding t.a.v. man-vrouwrollen	72
Tabel 17: Houding t.a.v. man-vrouwrollen	72
Tabel 18: Beroepssituatie vrouwen	73
Tabel 19: Determinanten van de houding t.a.v. man-vrouwrollen (schaal van 'modern' naar 'traditioneel')	75
Tabel 20: Houding t.a.v. de hoofddoek	77
Tabel 21: Beeldvorming in de autochtone gemeenschap over Marokkaanse en Turkse allochtonen ("De meeste mensen van Marokkaanse/Turkse afkomst zijn...")	85
Tabel 22: Beeldvorming in de Turkse en Marokkaanse gemeenschap over autochtonen ("De meeste mensen van Vlaamse afkomst zijn...")	87
Tabel 23: Het opleidingsniveau van Marokkaanse en Turkse allochtonen	91

Tabel 24: De beroepssituatie van Marokkaanse en Turkse allochtonen	92
Tabel 25: Het aantal vrienden dat autochtonen hebben in de Marokkaanse en Turkse gemeenschap	93
Tabel 26: Frequentie waarmee autochtonen een babbeltje doen met burens van Marokkaanse en Turkse afkomst	93
Tabel 27: Determinanten van de beeldvorming in de allochtone gemeenschappen over autochtonen	105
Tabel 28: Aantal keren dat men zich de voorbije twaalf maanden gediscrimineerd heeft gevoeld	113
Tabel 29: Voorvallen van discriminatie die de respondenten hebben aangegrepen	115
Tabel 30: Ranking van de vijf meest vermelde confronterende discriminatie-ervaringen per etnisch-culturele groep	116
Tabel 31: Gevoelens van collectieve discriminatie, deel 1	118
Tabel 32: Gevoelens van collectieve discriminatie, deel 2	120
Tabel 33: Gevoelens van collectieve discriminatie, deel 3	122
Tabel 34: Determinanten van het aantal persoonlijke discriminatie-ervaringen	130
Tabel 35: Determinanten van gevoelens van collectieve discriminatie	131
Tabel 36: Vertrouwen in instellingen en diensten	144
Tabel 37: Determinanten van het vertrouwen van allochtonen in het stadsbestuur	158
Tabel 38: Weegcoëfficiënten autochtonen	175
Tabel 39: Weegcoëfficiënten allochtonen	176